

Johanne Schmidt-Nielsens 1. maj-tale

Taler	Dato	Sted
Johanne Schmidt-Nielsen Politisk ordfører for Enhedslisten	1. maj 2013	Forskellige steder i København

Omstændigheder

Ugen inden talen sluttede en lockout af mere end 60.000 lærere ved et lovindgreb.

Kan I huske den femtende september 2011? Det var den dag, hvor danskerne valgte en ny regering.

Tusindvis af mennesker havde knoklet for at slippe af med Claus Hjort, Pia Kjærsgaard, Inger Støjberg og alle de andre.

Da valgresultatet kom frem på skærmen sent om aftenen, blev der festet hjemme i stuerne. Vi åndede lettet op. For vi havde valgt en regering, der lovede, at alle skulle være med til at betale regningen. Også de rigeste. En regering, der sagde, at den ville vælge velfærd frem for skattelettelser.

Og på valgnatten stillede en storsmilende Helle Thorning-Schmidt sig op på scenen i arbejderbevægelsens gamle hus på Vesterbro. Hun sagde til den danske befolkning:

”Vi vil gøre vores yderste for at leve op til jeres tillid. I har vist, at I ønsker et samfund, hvor vi hver især tænker på andre end os selv.” Og hun fortsatte: ”Et samfund, der er båret af fællesskab, hvor alle er med, og hvor hver enkelt får en chance til.”

Jeg ved ikke, om Helle Thorning kan høre mig derovre i Århus. Men jeg håber det. For Helle Thorning har ret i, at tusindvis af danskere viste hende deres tillid.

Men jeg tror simpelthen ikke på, at hun har gjort sit yderste for at leve op til den.

For et par dage siden mødte jeg en kvinde, der sagde: ”Jeg har stemt socialdemokratisk hele mit liv. Men jeg er så ked af det. For selvom jeg prøver, så kan jeg ikke genkende mit gamle parti”

Helle Thorning, du skylder svar. Svar til alle de mange mennesker, der kæmpede for dig. Der overtalte deres nabo og deres kollega til at sætte kryds ved dig og din regering.

Du skylder svar på, hvorfor overlægen, advokaten og sådan nogle som mig skal have skattelettelser. Skattelettelser, der bliver betalt af arbejdsløse tømrere, arbejdsløse pædagoger, arbejdsløse sygeplejersker og arbejdsløse industriarbejdere.

Du skylder svar på, hvorfor der er råd til billigere citronvand, hindbærbrus og cola, når der ikke er råd til at redde de tusindvis af mennesker, der står til at falde ud af dagpengesystemet.

Ikke mindst i dag skylder Helle Thorning-Schmidt svar på, hvordan en socialdemokratisk ledet regering kan finde på at køre lærerne over med en damptrølle. De lærere, der hver dag knokler for vores fælles skole. Uden nogensinde at invitere dem til en reel forhandling.

Den nødvendige politik

Det er ikke første gang, vi fejrer 1. maj. Det gjorde vores forældre, vores bedsteforældre og vores oldeforældre også.

I gamle dage stod lønmodtagerne alene over for arbejdsgiveren. Det betød, at arbejdsgiveren kunne kræve og gøre, hvad han ville. Når lønmodtageren var slidt op, blev hun overladt til sin egen skæbne.

Vores oldeforældre fandt ud af, at de som lønmodtagere havde fælles interesser. At hvis mange stod sammen, så kunne man opnå meget. Derfor organiserede de sig. Det blev starten på den arbejderbevægelse, der har sikret os ordentlig løn og bedre arbejdsvilkår. Ferie, barsel, barnets første sygedag.

Der er meget, der har ændret sig siden dengang, vores oldeforældre fejrede 1.

maj. Men ikke alt. For der er stadig forskel på, hvilke interesser lønmodtagerne har, og hvilke interesser arbejdsgiverne har.

Bjarne Corydon, han taler vældig tit om ”den nødvendige politik”.

Han siger, at det er ”nødvendigt” at give skattelettelser til de store virksomheder, til bankbosserne og til ministrene. Han siger, det er nødvendigt at forringe vilkårene for de studerende, for dem, der er så uheldige at blive ramt af sygdom eller som har mistet deres arbejde.

Jeg sagde indledningsvis, at der blev holdt fest på valgnatten. Blandt andet fordi Claus Hjort måtte aflevere nøglerne til Finansministeriet.

Men nogle gange kan man blive helt i tvivl. Er vi overhovedet sluppet af med Claus Hjort? Eller er han stadig finansminister – nu bare forklædt i en sms’ende, yngre mands krop?

Næste gang Corydon, Hjort, eller hvem det nu end er, der sidder inde i Finansministeriet, de taler om ”nødvendig politik”, så spørg jer selv: Nødvendigt for hvem?

For langt de fleste politiske beslutninger har både vindere og tabere.

Det er en katastrofe for lønmodtagerne, at Pia Kjærsgaard og Thulesen Dahl halverede dagpengeperioden til gengæld for et par grænsebomme. Men det var da en gave for arbejdsgiverne.

Jo mere man som ansat frygter en fyreseddel, jo mindre råber man op, når der skal forhandles arbejdsvilkår.

Efterlønnen er blevet afskaffet og pensionsalderen hævet. Det betyder, at langt flere må gå direkte fra arbejdsmarked til sygeseng.

At langt færre for lov til at få nogle år på pension, hvor de har kræfter til at løfte børnebørnene og rode i haven. Men for arbejdsgiverne betyder det, at der er flere til at slås om de samme job. Det er slet ikke tosset, når der skal forhandles løn.

Hvis man er i tvivl, om der findes interesseforskelle i Danmark, så kast et hurtigt blik på partiernes regnskaber.

Saxo Bank finansierer næppe Liberal Alliance alene på grund af Anders Samuelsen's lysende blå øjne.

Og mon ikke olieaftalen og bankpakkerne er en af årsagerne til, at Lars Løkke sponsoreres af Mærsk og Danske Bank?

Som sagt: Langt de fleste politiske beslutninger har både vindere og tabere. Sådan har det altid været. Og sådan er det i dag. Derfor er Thornings og Corydons politik ikke "den nødvendige politik".

Nej. Deres politik er et svigt over for lønmodtagerne i Danmark.

Fællesskab fungerer

Jeg tror, mange har prøvet at være ude at rejse og få spørgsmålet: Hvad er Danmark egentlig for et sted?

Når vi får det spørgsmål, så fortæller vi stolt om vores fælles skoler, vores fælles sygehuse. Om den samfundsmodel, der har gjort Danmark til et af verdens mest trygge og frie steder at leve.

Men hvis man læser aviser eller ser TV for tiden, så lyder det nærmest som om, at de skandinaviske velfærdssamfund er nogle af de fattigste og mest ineffektive samfund i hele verden.

Igen og igen ser vi arbejdsgivere klynke over høje skatter og høje lønninger. Og vi får at vide, at velfærden er den helt store skurk.

Men kære venner. Dommedagsprofetierne har bare ikke noget med virkeligheden at gøre. Danmark er et af de lande, der har den højeste effektivitet og den laveste arbejdsløshed.

Det er ikke på trods af vores solidariske velfærdssamfund. Det er på grund af vores solidariske velfærdssamfund.

Det giver os et stærkere samfund, at man rent faktisk har en chance for at få en uddannelse. Uanset om man er vokset op ved en enlig mor i Nordvest, der gør rent på vores skoler om natten. Eller ved arkitektforældre i Kartoffelrækkerne.

Det giver os et stærkere samfund, at man ikke bliver sparket ud af skadestuen, fordi dankortet er blevet spærret.

Det giver et stærkere samfund, at man ikke tvinges til at gå fra hus og hjem, fordi man bliver ramt af sygdom eller får en fyrreseddel.

Det er sådan set meget simpelt: Fællesskab fungerer!

Til regeringstoppen vil jeg sige: Jeg synes, I skal overlade dommedagsprofetierne til Liberal Alliance, Lars Løkke og Dansk Industri.

I skal ikke skamme jer over de positive forandringer af det danske samfund, som arbejderbevægelsen har skabt. I skal ikke skamme jer over de sejre, som arbejderbevægelsen har vundet. Tværtimod! I skal bygge videre på dem.

Ja, vi er udfordret af globaliseringen, som den ser ud i dag. Men svaret er da ikke at kaste sig ud i en international konkurrence om, hvem der kan have de laveste lønninger og de laveste skatter.

I den konkurrence er det kun de store virksomheder, der vinder. I og jeres kolleger i andre lande taber.

Kom nu i gang med at arbejde for en international mindstesats for selskabsskat. Kom nu i gang med at arbejde for en international skat på de finansielle transaktioner.

Det er mere end på tide, at regeringen viser, at den ikke bare står på arbejdsgivernes side. Det er mere end på tide, regeringen viser, at den står i spidsen for lønmodtagernes regering. Vi har ikke brug for flere Lars Løkker på Christiansborg. Vi har brug for det modsatte.

Corydons yndlingsord

Bjarne Corydon, han er ikke bare glad for ordet ”nødvendigt”. Han taler også

meget om, at Danmark skal være moderne, effektivt og ansvarligt.

Lad os tage dem en for en.

Modernisering

Modernisering. Kan I huske, hvad Vestager sagde under valgkampen? Hun sagde "Vi tror. Også på lærerne." Jeg vil gerne – ganske gratis – foreslå et nyt valgslogan til De Radikale. Hvad med: "Vi er da ligeglade. Også med lærerne." For sådan ér det jo.

Det er da ikke moderne at tryne sin vilje igennem. Regeringen har lavet et regeringsindgreb, hvor de ensidigt har opfyldt KL's hedeste drømme. De har valgt strategien kæft, trit og retning. Det er ikke moderne. Det er hamrende gammeldags.

Lad os i stedet få færre elever i klasserne, så der bliver mere tid til den enkelte elev. Lad os vise den tillid, regeringen talte om før valget, ved at afskaffe de tåbelige elevplaner og de nationale test.

Dét er moderne.

Og til alle lærere og undervisere i Danmark vil jeg gerne sige: Vi ved, det har været hårdt. Vi ved, det var svært at starte i skole igen i mandags. Og I har jo ret, når I siger, at det bliver politibetjentens, socialrådgiverens og sygeplejerskens tur næste gang. I har kæmpet for os alle sammen. Tak, tak, tak.

Effektivitet

Det andet ord, Bjarne Corydon har brændt sig varm på, det er "effektivitet". Men helt ærligt. Det er da ikke effektivt at bruge fire milliarder kroner på selskabsskattelettelser. Selskabsskattelettelser, der i alt kommer til at skabe 1500 arbejdspladser. Det er simpelthen en dårlig investering.

Lad os i stedet give kommunerne lov til at renovere vores børnehaver, plejehjem og folkeskoler.

De trænger til det! Det vil skabe tusindvis af arbejdspladser her og nu. Hvis vi

samtidig stiller krav til virksomhederne om, at de skal tage lærlinge ind, så kan vi få alle de unge mennesker, der drømmer om at få en uddannelse, i gang.

Frem for at give tilskud til, at boligejere kan bygge nye køkkener og carporte, skal vi give tilskud til energirenoveringer.

Både til ejere og til lejere. Bedre isolering, nye vinduer, solceller på tagene.

Dét skaber arbejdspladser. Dét er effektivt.

Ansvarlighed

Det sidste ord, som Bjarne Corydon gentager igen og igen, det er "ansvarlighed".

For et par uger siden talte jeg med en kvinde fra Viborg, der står til at falde ud af dagpengesystemet. Hun har søgt og søgt. Men hun har ikke fået et arbejde. Hun sagde:

"Jeg kan ikke få kontanthjælp, for jeg har et lille hus. Men der er jo ingen, der vil købe det. Jeg ved simpelthen ikke, hvad jeg skal leve af."

Kære regering. Det er ikke ansvarligt at fratage tusindvis af arbejdsløse deres indtægt.

I dag er det 1. maj. Det betyder, at om præcis to måneder risikerer 12 til 14.000 danskere at stå uden noget som helst at leve for.

Fordi den midlertidige uddannelsesordning udløber. Fordi de ikke kan få kontanthjælp. Fordi der ikke er noget arbejde til dem.

Uret tikker.

Tiden er ved at løbe ud for de arbejdsløse.

Regeringen bliver nødt til at forholde sig realistisk til, at vi står midt i en krise. De ansvarlige bag dagpengeforringelserne bliver nødt til at erkende, at de tog fejl.

Det er nu, der skal gøres noget for dem, der står til at falde ud af systemet. Dagpengeperioden skal forlænges. Genoptjeningsperioden forkortes.

Dét er ansvarlig politik.

Med fællesskabet i ryggen

Jeg vil slutte af med at fortælle, at jeg for et par dage siden mødte en ung mand.

Han var 21 år gammel. Talte klingende jysk. Han blev student fra Skanderborg Gymnasium for et par år siden. I dag arbejder han med at hjælpe mennesker, der har mistet et ben eller en arm i krig. Mennesker, der bor langt væk fra det danske velfærdssamfund.

Den unge mand, jeg talte med hedder Walid. Som 10-årig kom han hertil sammen med sin familie fra Afghanistan. Han har benprotese, fordi han blev skudt, da han var 6 år gammel.

Walid, han sagde til mig: ”Jeg kommer fra et land, hvor vi ikke havde noget velfærd. Der var ikke noget sikkerhedsnet. Jeg så, hvordan folk nærmest opførte sig som dyr. Hvis ens barn ikke kan få mad, så er man villig til hvad som helst.”

Og han fortsatte: ”Jeg forstår simpelthen ikke, at der er nogen her i Danmark, der tror, at man kan få et bedre samfund ved at skære ned på velfærden. Måske ved de ikke, hvor stærkt et menneske bliver af at have et fællesskab i ryggen.”

Som jeg startede med at sige, så festede vi på valgnatten. Vi åndede lettet op.

Jeg ved godt, at mange nu føler sig magtesløse. Jeg ved godt, at man kan få lyst til at slukke for TV-avisen, når man ser Mette Frederiksen gå ud ad Finansministeriets dør. Arm i arm med Joachim B. Olsen.

Men hver eneste dag møder jeg mennesker, der, ligesom Walid, brænder for at styrke og udvikle vores samfund.

Den tro, den vilje, den kærlighed til vores fællesskab, den er så meget stærkere end magtesløsheden.

Hvis vi er mange nok, der skubber på, så kan vi mere, end vi tror.

Politikere og partier er ikke store tunge klipper, som man ikke kan flytte.

De er valgt af jer.

Det er jer, der bestemmer.

Kære venner. Jeg håber, I vil være med.

For Walid – den unge mand, jeg mødte for et par dage siden – han har ret. Vi bliver stærkere af at have fællesskabet i ryggen.

Rigtig god 1. maj.

Kilde

www.arbejdernuseet.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

1. maj-tale, Enhedslisten

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johanne-schmidt-nielsens-1-maj-tale-2013>